

Előfizetési árak:

Egész évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona
Egy szám ára	20 fillér
Nyitlitter sora	40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-körut 41.

A tót Múzeum megnyitása.

Az az épület, mely a régi Dom mellett emelkedik s amely már első tekintetre is a tótság újabb vagyonsodását jelzi, most újból foglalkoztatni fogja — a közvetlen külföld köreit.

Igen, a külföldieket említjük első sorban, mert nálunk azokat érdeklí csupán, akik amazokkal bizonyos közösséget keresnek.

Augusztus 4-én fogják ezt az új épületet megnyitni és átadni rendeltetésének. Az aktus, amint hírlík, nagyszabású ünnepek keretében folyik majd le. Ünnepségek kell lennie, mert tótjaink könnyen megmagyarázható okokból szeretnek ünnepelni, ha erre valamelyes alkalmuk nyílik. Nagyszabásúnak meg azért kell lennie, mert a cseh, morva, orosz, lengyel, szerb, horvát s még az amerikai testvéreknek is helyet kell itt juttatni, hadd lássák ezek is igyekezetük gyümölcsét, jobban mondva, lássák, hogy ennek a zsarnok, jogtíró, verszomjas ázsiai fajzatnak kijátszásával a közös kincsel: a kulturális és anyagi tőkével hogyan gazdálkodnak.

Az épület ugyanis dokumentálni fogja a tót műveltség fejlődését. Ennyit fognak bevallani nyíltan és hivatalosan. Különös azonban ebben a dologban az, hogy ünnepélyük a legnagyobb valószínűség szerint, mert hiszen az eddigiek is ilyen lefolyásuk voltak, a magyarság mellőzésével, sőt kizárásával megy végbe majd. Pedig pedig — talán rosszul gondolkozunk — de nekünk úgy tetszik, hogy a mi tótjaink legközelebbi hozzátartozói mi: magyarok volnánk, nemcsak a legközvetlenebb együttélés révén, hanem a történelmi mult s az

államhatalom erős összehúzó képesai révén is, de meg azért is, mert éppen ezen okoknál fogva bizonyos hegemóniának lévén birtokában, velük szemben jogaink is vannak.

De nehogy azt higgye valaki, hogy mi ezt most a vendégjogokra is ki akarjuk terjeszteni, sietünk kijelenteni, hogy az elmondottakkal szándékunk nem volt más, mint rámutatni arra a lehetetlen magyarázatra, amely a tót múzeum létjogát s az új épület föntartását ártatlanul tisztán a tót kultúra egyik tünetének akarja föltüntetni. Kérdezhetnők itt, hogy akkor ezen, a tisztán Magyarországot érdeklő kulturális ünnepen mit keresnek majd éppen azok az idegenek, akik velünk ellenséges indulattal viseltetnek? Tovább azonban nem megyünk.

Minden múzeum kulturális intézmény s ha egyet közülök tótnak neveznek, elismerjük, hogy annak tót múzeumnak kell lennie. Elvégre lehetnek dolgok, amelyek iránt még a legkisebb nyelvjárás birtokosai is kölcsönösen bizonyos érdeklődéssel viseltetnek.

A nyelvenlékek, néprajzi tárgyak, szóval az illető nyelvi sajátossággal bíró nép életét közvetlen közelről jellemző dolgok gyűjtése nem lehet bűn, elismerjük, csak azt nem tudjuk megérteni, hogy ez a fölhalmozott sok dolog a természetvilág minden országából s a föld majd minden államából mennyiben fogja szolgálni a kulturát, ha annak a sok holt szellemi kincsnek fölélesztéséhez és népszerűsítéséhez ott senki sem akar hozzáfogni? Vannak aztán olyan vélemények is, amelyek szerint a vagyoniilag oly szegény tót köznépek alig van szüksége ezreket érő palotákra, amelyek részben az ő fillereim épültek s ame-

lyekből közvetlen hasznot mégsem lát. Sőt vannak, akik az egész tót múzeum föntartását teljesen céltévesztett dolognak tartják, nemcsak azért, mert a benne fölhalmozott dolgok kulturális kamatozását nélkülöző, hanem mert bevallottan olyan néprajzi célt szolgál, amely más hasonló intézményekben jobban érvényesül s hogy így legalább is fölösleges.

De nem kicsinyeskedünk a tótok nagyratörő kulturális törekvéseik megítélésében s a magunk részéről, a társulat által bevallott cél elfogadásával a múzeumnak létjogát elismerjük.

Veszünk azonban egy tekintetet a politikai látóhatárra is. Tudjuk, hogy a szláv népek rétegeiben erős mozgalom indult meg, amely a rokon népek kulturális egyesítésének cégere alatt a hivatalos orgánukokban, nyilvános gyűléseken és titkos összejöveteleken messze elágózó szervezettel akar megteremteni eddigi csak kevéssé ismert célok érdekében. Az egészből a cseh-morva-tót kulturális szövetség bontakozott ki legvilágosabban, melynek hivatalos lapjain kívül olyan kiterjedt szervezete van, amely a két érdekelt államhatalmat is komolyan foglalkoztatja már. Több ízben volt alkalmunk kimutatni erről a szövetségről, hogy eszközei megvalogatásában mennyire nem ragaszkodik kitzűzött programjához, több ízben bizonyítottuk be, hogy cselekedetei már most, gyermekéveiben is mennyire túllépik a határt, mely a kulturális teret bezárja, most azonban, meggyőződésünk ellenére nem vesszük ezt föl megdönthetetlen tétel gyanánt, csupán konstatálni akarjuk annak a kulturális szövetségnek létezését. Van tehát. És ha van ilyen közös szerve-

Lang M. és Fia

férfi- és női
divatruháza

Túrócszentmárton

↳ Rendkívül kedvező bevásárlási alkalom! ↪

¶ nyári szezonból visszamaradt szalma- és nemezkalapok, férfi-
ingek, nap- és esernyők, szőnyegek és menyasszonyi kelengyék
tötelesen leszállított árak mellett augusztus 15-éig kaphatók!

zet, úgy a tót muzeum szintén nem a tót nép kizárólagos birtoka csupán, hanem föl kell tételezni, hogy annak jussára a csehek és morvák is igényt tartanak, legalább is olyan mértékben, amennyiben adakoztak rá. Ők tehát nem vendégek lesznek itt, hanem társtudajdonosok.

A szigorú, sőt mondhatnók engedékeny tárgyilagosságot szem előtt tartva, eltekintünk most a tót muzeum minden politikai vonatkozásától s leszögezzük a tényt, hogy az a világ szemében a tót nép kulturális és anyagi fejlődését akarja dokumentálni. Elhangzanak majd szónoklatok, amelyek a törekvés, szorgalom, munka és kitartás eredményeiről fognak dicsőhimnusokat zengeni s ezeknek ilyen gyümölcsét egekig magasztalják majd. Beszelnék majd a tót nép kulturális hivatásáról s annak szemmel látható, monumentális bizonyítékáról.

Jó. De ha már mindezt elmondják majd s az ujjonnan emelt épülettel bizonyítani is fogják, kérdjük, nem fogják-e elfelejteni azt az ázsiai fajzatot, amely minden zsarnoksága, jogtiprása és vérszomja ellenére anyai jóakaratot árult el, hogy ennek az épületnek emelését, amely pedig nélküle, sőt kulturális szempontból némileg ellene is létesült, engedékeny igazságszeretetében lehetővé tette? Vajjon a muzeumra úgy fognak-e rámutatni, mint a magyarokról koholt gonosz hírek cáfolatára? Vajjon elmondják-e mindazt, amit a kövek hirdetnek?

T Á R C A.

Ő fensége meghal.

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárcája. —

Írta: Pakots József.

Ő excellenciája, a világhírt orvosnár, a császári udvar valóságos belső titkos tanácsosa, elgondolkozva sétált a városparkban. Dél előtt tíz óra volt és ő kegyelmességének pontban tizenegy óraker nagyfontosságú műtétet kellett végeznie a császári udvar legfőbb urán, az öreg régenshercegen.

Ő kegyelmessége, a világhírt orvosnár nagyon el volt foglalva önmagával. A régensherceg súlyos betegségére gondolt és önmagának e betegséggel kapcsolatos viszonyára. Ő excellenciája szóval önmagába merült. Ő, aki annyiszor boncolta, vagdosta finom műszereivel az emberi szervezeteket, most önmagát boncolgatta a lelki analízis nem éppen megbízható eszközeivel. Ő kegyelmességének eszmemenete a következő volt:

— A régensherceg Ő fensége egy önkrement, pocskék szervezet. Rongy az egész ember. Mint uralkodó, aki a nagy császárság ügyeit vezeti, milliárdokat jelent, mint ember nem ér fel a határba kivert vándorcigányánál.

A „Slovenský Týždenník“ 5 évi fönállását jubilálja. Ebből az alkalomból első cikkelyében visszatérek az ő „munkásságára“ és megelégedéssel adja tudtul mindenkinek, akit illet, hogy ő bizony a „za tu našu slovenčinu“ szorgalmasan dolgozott. Munkája minőségét avval akarja emelni, hogy ime, eddig hány sajtópöre volt. Ez szerinte legényesebb bizonyíték arra, hogy az igazság útján halad. Az igazságszolgáltatás tehát magát az igazságot hirdözi. Idéztek belöle a következőket: „Ma már kevés ember van a tötöságon, akik más uton járnának. Ma már, mintha az természetes dolog volna, hogy a töt politika nem lehet más, mint az, amit a „Slov. Týžd.“ 5-év óta hirdet. Büszkék vagyunk arra, hogy a mi demokratikus és haladó gondolatunk a töt politikában meghonosult, sőt érvényesült is. De büszkék vagyunk arra is, hogy a mi politikai gondolatunk nemcsak a töt, hanem általában egész nemzetiségi politikánkban hódít...“

A prágai „Čas“ hozzátézi, hogy ne engedje magát a jövőben sem megfélemlíteni, ne ijedjen meg a magyar biróságoktól, mert csak úgy lesz elérhető a „Slov. Týžd.“-nek a csehek között való terjedése is s evvel annak a törekvésnek a hódítása is, mit nálunk a „Slov. Týžd.“ képvisel. Hogy itt nem lehet egyébről szó, mint a cseh-töt egysegről, az természetes azok előtt, akik a „Slov. Týžd.“ és a „Čas“ szerkeztését figyelemmel kísérik.

Ime egy lap: Magyarország fővárosában, amely idegen célt, idegen gondolatot, sőt ellenséges törekvést szolgál már 5 hosszú év óta. „Működését“ számos ízben kellett kisebb-nagyobb fenytékekkel honorálni, de melynek racionáltankodása az idővel és a büntetésekkel nem hogy csökkent volna, de szemlátomást nőtt. Minden mondata, szava, bettje a magyar gyűlölettel fekete, minden törekvése Magyarország életével való nyílt ellenségeskedés. És a magyarnak ezt a bűnös, könnyelmt elnézését ökelnyomatásnak nevezik.

Pedig már az sem él egész emberiletelet. Denikve Ő fensége mint ember nem számít. De hát, okoskodott magában tovább Ő kegyelmessége, a világhírt orvosnár, — kimondja azt, hogy Ő fensége ember? Sőt! Ő fenségeről, mint emberről nem is lehet egyáltalában beszélni, mert ő fogalom. Fogalma a hatalomnak, mindennek. És bizonyos, hogy ha Ő fensége idő előtt meghalna, mielőtt annak a esöpp gyerekeknek, aki ma még tejesüvegekből szopja az életet, koronás vankosan és aki a jövendő császára, szóval ha meghalna Ő fensége mielőtt ennek az öbéli gyerekeknek pártja nőhet a hatalmasok közt, akkor az óriási birodalom, amelyet féloldalt tenger ölel körül, szétomlik, mint egy . . . mint egy felújta habortta.

Eddig jutván az elmélkedésben Ő excellenciája, a császári udvari orvosa, valami szokatlan önértzet dagasztotta kobeletét. Az ő kezében van tehát letéve egy birodalom sorsa. Ha pontban 11 óraker nem jelenik meg a császári udvarban, és nem hajtja végre Ő fenségén a nagy operációt, amely az orvostudományban éppen Ő excellenciájától kapta a nevét, akkor Ő császári fenségének a régens hercegnek — kámpec. És akkor kámpec a birodalomnak is.

A „Národno Noviny“ és a horvátok.

Horvátország politikai köréinek legutóbb észlelt békülékenysége kinosan fájdalmas hangokat esalt ki a „Nár. Nov.“-ból. Ez a világpolitikát csináló újság ebből az alkalomból hivatottságot érzött magában arra, hogy a messe horvátokat erről a, szarinte, veszedelmes áramlatról kioktassa. Elöször a bünlajstromot állítja össze, a magyar kormányok bünlajstromát természetesen, mint akik éjjelnappal azon törik fejttket, hogy az általuk jól tartott horvát nemzetit párt segítségével miként lehetne a horvátokat a legegyszerűbb módon kiirtani. Megkísérlti aztán ennek ellenében fölhozni, ahogy ez a politikai helyzet milyen közgazdasági válságot, pusztulást teremtett ott s mindezt a magyarok nyakába sózza, de csakhamar elhallgat. Eszébe jutott bizonyára, hogy Magyarország erre a kölcsönös viszonyra alaposan ráfizetett. Végül pedig, mikor érveiből kifogyott, letargiába esik s így szónokol: „Legyen hát úgy, ahogy.“ Hát valahogy lesz is s reméljük, hogy akárhogy fordul is ott a dolog, a fordulat a „Nár. Nov.“-nak ujjab könyveket sajiol szemébe.

A turóczi esperesi gyűlés a Hymnus ellen.

A turóczi ág. ev. esperesi kerület a f. hó 7-én tartotta meg rendes évi közgyűlését Polereczky János esperes és Vanovics János világi felügyelő elnöklése mellett.

Az esperességi kerület szellemével, hazafias irányzatával tisztában voltak azóta, mióta Žilinszki Mihály ur jóvoltából, az egyházkerület éléről lekerültek azok a hazafias elemek, kik állásuk tekintélyével, a belső igaztások nagyobb mérvű elfajulását úgy, ahogy, de mégis ellensúlyozták.

Ennél a gondolatnál Ő kegyelmessége kissé megremegett bensejében. Hiszen végre is nem egy pusztá véges élet meghosszabbításáról van szó, hanem egy hirodalom megmegtéséről. Ah, mily felséges érzés! Egy nemzet, egy hatalmas erszág élete van kezében és nem kell más, minthogy ez a kéz egy idegszálnyi megrezenéssel félreusszék operáció közben és ebbe beropperanna egy ország. Összeomlanának a hegyek! . . .

Ah, nem, nem soha. Ő excellenciája büszke mozdulatot tett jobbajával és így szölt magában meghatódva:

— Ez a kéz, oh, ez a kéz nem fog megrezenni! Boldog lehet ez az ország, hogy sorsa függ e kéztől.

Ebben a pillanatban Ő kegyelmessége elsápadt. Hirtelen eszébe jutott, hogy fél órát tart az ut, egészen a császári palotáig s ha lekésik, akkor Ő fensége csakugyan bucsut mondhat az árnyékvilágnak. Pont tizenegy óra és egy perccel se több, mert később nincs tudomány, amely megmegtésné.

Ő kegyelmessége tehát rohanva ment végig a városi parkon. A fogatát kívül hagyta és most ahoz sietett. Lélekzakadva ugrott fel az elegáns fogatra és rászölt a livres kocsiára:

— Gyorsan Ő fenségéhez!

Beniczky Kálmán alispán, világi felügyelő és Klimó Vilmos volt esperes távozása után azonban szabad prédája lett az esperességi kerület ama törekvéseknek, melyet jelenlegi világi felügyelője, Vanovics János ügyvéd Turócszentmártonba telepedése óta képvisel.

Jól sejtő lélekkel megérezte mindent a kerület teljes elnemzetietlenségét Ujhelyi Attila járási főszolgabíró már akkor, midőn az egyházkerületi gyűlés ama határozata ellen, mellyel Beniczky Kálmán és Klimó Vilmos helyébe Dula Máté és Morhács Márton bizatott meg az esperesi kerület vezetésével, fellebezéssel élve a következőket mondja: Csudálatos befolyások uralhatták a főtisztelendő egyházkerületi gyűlést, ezen egyházkerületünk nem nagy dicséretére szolgáló határozathozatalánál. Mik lehetnek azon fontos érdekek, melyeket megóvni gondolt akkor, midőn a hazafias irányzatot, a nemzeti törekvéseknek áldozatul hozta? Talán a béke? Ha ez akkor célját érte, de mily áldozatok árán? *Békét létesít, de számuízi ezen esperességből a hazafias irányzatot* s talán nem fenyegetésképpen mondjuk, csak jelezzük, elidegeníti és más egyház kebelébe kényszeríti azon elemeket, akik őseik tradícióihoz híven, az egyházban a hitélet ápolása mellett, a nemzeti irányzat érvényesítése érdekében, nyugalmukat s vagyonukat áldozták.

S nem teljesedett-e be mindez annélkül, hogy Žilinski ur által annyira kivonatos béke bekövetkezett volna? Hol van ebben az esperességi kerületben a béke?

A magyar nyelvű istentiszteletet, a szentségek magyar nyelvű kiszolgáltatását az esperességi kerület lel-

készei megtagadják. Ahol tehetik akadályokat gördítenek a nemzeti irányú iskolázás elé. Szembeszállnak a kormány rendelkezéseivel, ha az nem szájuk ize szerint való. Az esperes kerület gondoskodik arról, hogy a megtrúnt lelkesi és tanítói állások csak „*gut gesint*“ egyénekkel töltsenek be. Szóval bekövetkezett az az állapot, melytől Ujhelyi a hazafias irányzat teljes elnyomatását már évekkal ezelőtt féltette.

Az esperességi kerület mult gyűlésén azután betetétzte, megkoronázta eddigi működését azzal, hogy kvázi igazat adva Skrovina Ottó turócszentmártoni lelkesi álláspontjának, **határozatilag kimondta, hogy a magyar Hymnus-nak, a magyar címernek s a magyar felírásnak** a hitfelekezeti iskolákban történt elhelyezését nem tartja törvényesnek sem opportunusnak.

Azthisszük, az esperességi kerület eme határozatán, meg fog ütközni az egész magyar közvélemény s dolgot ad majdan az egyetemes gyűlésnek is. Žilinski Mihály ur azonban, mint jó pásztor, megint gondoskodni fog arról, hogy valahogy az ő tót nyájának baja ne essék. Gondoskodni fog arról, hogy hajaszála se görblüljön meg azoknak, kiket annyi időn át, **tisztán a béke kedvéért**, oly odaadással dédelgetett.

Igenis merjük állítani, hogy a magyarság minden panaszát, mely ebből a kerületből a v. b. t. t. ur magas színe elé került, a nemzetiségiek szájaize szerint intéztetett el, ha a panaszkodó magyarságnak még oly igaza volt is.

Mi azonban kifogjuk kutatni, hogy mi az oka ennek a nagy barátkozásnak s reméljük, hogy fáradozásunk nem lesz gyümölcstelen.

Körorvosaink kívánságai.

Hosszu idők, évről-évre megismételt igéretet után *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter végre rendezte a körorvosok ügyét is, amennyiben a csak a nemrég létárgyalt közegészségügyi törvénnyel biztosított azok legelőtőbb ekszisztenciális érdekeit és gondoskodott arról is, hogy az ország közegészségügyi berendezése, mint fontos nemzetgazdasági tényező, az adott körülményekhez képest, végre tető alá vitessék.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha Magyarország közegészségügye teljesen el lett volna hanyagolva, sőt ellenkezőleg, igenis történt e téren is számos üdvös alkotás, de igenis maga a közegészségügy *személyi* része e törvény megalkotásáig oly szomorú és szegényteljes állapotban volt, mely legkevesebb sem vált dicsőségünkre.

Ennek a szomorú állapotnak bizonyítására elég felhozunk azt, hogy a körorvosi állások jó része azok tulszerény dotációja miatt folyton üresedőben volt, mert nem akadt pályázó, aki olyanira fontos állások elfoglalására, egy kuruzslónak megélhetésére is kevés fizetésért vállalkozott volna.

Ezt a függő kérdést tehát rendezni kellett feltétlenül. Es azt hisszük, hogy az ország közegészségügyének személyi része a jelen kormány által létárgyalt és a folyó évi szeptember havában életbe lépő törvénnyel az orvosi köröknek teljes megelégedésére meg is oldatott.

A törvény legfontosabb intézkedése természetesen az, hogy az autonomikus jogok fentartása mellett az állam fog gondoskodni az orvosok fizetéséről, miáltal eléje vétetett annak a vizsás állapotnak, hogy a körorvosok a keservesen megszolgált s a mindennapi megélhetéshez szükséges garasokat sem kapták meg rendesen. Nemkülönbön fontosak a törvénynek ama rendelkezései is, melyek a körorvosok látogatási és egyéb díjaikat is végleg szabályozta.

A törvény életbeléptetése előtt a vármegye területén alkalmazásban lévő körorvosok — miután a törvény az általánosságban megoldott kérdések részleges szabályozását a vármegyék autonom hatáskörébe utalta — egy memorandummal fordulnak a törvényhatóság bizottságához, melyben bevallják azokat az alapelveteket, melyek a rendezés alá kerülendő kérdések megoldásánál figyelembe volnának veendőek.

E memorandumban a következőket kéri:

- a) Ohajtandó volna, hogy Turócszentmártonban, a törvény 3. §-ának megfelelőleg, külön kör, illetve községi orvosi állás létesíthessék.

- b) Pribócon és Ruttkán körorvosi állás volna szervezendő.

- c) A halottkémelés díja a székhelyen ugy mint eddig 1 koronában, a szomszédos községekben pedig 2 koronában, továbbá természetbeni fuvarban, vagy ennek megfelelő kilométerpénzben volna megállapítandó.

- d) A hivatalos szemlék a mostanig divó 10 és 20 filléres díjak helyett esetenként legalább 1 koronával volnának díjazandók.

- e) A tótrónai körorvos személyi pótlékban volna díjazandó.

- f) A turócszentmártoni körorvos kivételével Turócz vármegye valamennyi körorvosa kisebb-nagyobb az állam által nyújtandó helyi-

A fogat örült vágatással rohant végig az utcákon. Szemben utána és oldalt a gyalogjárókon tolongott a járó-kelő nép, a munkások ezrei, a burgeois, és a gondatlan ur. Ő excellenciája űntelen mosolygott. Ennek a sokaságnak a sorsa most az ő kezében van.

— Hajts! Hajts! — szólt sürgősen ismét kocsisához.

Rénes sikoltás reszkettette meg egyszerre a levegőt. Egy vad, kinos hörégs, amely valami elgázolt, agyontaposított embertől tört ki. Ő excellenciájának fogata elűtött egy embert. Egyszerre nagy népesödület támadt. A földön heverő véres roncsot körülvetve az utca népe, megjelent egy rendőr is és komoly méltósággal kérdezte:

— Mi történt?

— Elgázoltak egy munkást. Ennek az urnak a fogata, ni! — felelték fenyegető morajlással a körülállók. A rendőr odanézett és megpillantotta a bakon a livrés inast. Alázatosan szalutált.

Ő excellenciája türelmetlen volt. Sietnie kellett, mert rohamosan közeledett a tizenegy óra és gyorsan vetette oda a rendőrnek.

— Ő császári fenségének a régenshercegnek vagy udvari orvosra. Most hagyjanak utamra.

Ebben a pillanatban a tömegből egy fiatal nő vált ki. Előre rohant, megállt a tömeg közepén s azután kétségbeesett kiáltással omlott a véres emberi roncsra.

— Oh, én drága uram, mindennem!

Ő excellenciája kelleltenl fordította el a fejét a jelenettől és intett a kocsisnak. A fogat villámgyorsan robogott tovább. Még két perc s ő excellenciája ott állott a császári palota kapuja előtt. Már nyíltak a kapuszármnyak, amikor ő excellenciájának a császári palota előtt hirtelen fölmerült annak a nyomorult fiatal emberi roncsnak véres képe, hallotta a szegény munkásszony jajgatását és az eszmetársulás révén ez villant eszébe:

— Annak a szegény munkásnak én vagyok a gyilkosa. Annak a szegény asszonynak én ölöm meg a boldogságát. Meg kell mentenem őket.

— Fordulj vissza! — szólt rá hirtelen a kocsisra.

Tizenegy óra volt. Az udvari orvos Ő excellenciájának fogata sebes rohanással robogott vissza a munkáshoz.

Ő fensége pedig meghalt. A birodalom összeomlott.

pótlékban volna részesítendő. A tótrónai körorvos pedig ezenkívül, mint a vármegye legesekélyebb mellékjövendelmű köre, mint már az e) pont alatt is jelezve volt, személyi pótlékban, esetleg évi rendkívüli segélyben is részesítendő.

g) A körorvos lakásbérösszege, ugy amint ez már a felsőstbnyai körnél évek óta érvényben van, minimum 500 korona legyen.

h) Az időszaki közlátogatások kérdésének végleges megoldására a következő módokat ajánlják:

Azon községben, amelynek lélekszáma az 500 lakost meg nem haladja, a látogatás *negyedévenként* foganosítandó.

Az 500 lakoson felüli, de az 1500 lakost meg nem haladó községekben a látogatás már havonta eszközözendő.

Az 1500 lakoson felüli községekben pedig kéthetenként.

A látogatások alkalmával hivatalos fuvar, vagy a vármegyei tisztviselők kilométerpénzének megfelelő kilométerpénz adandó.

i) A vagyonos betegek részéről fizetendő látogatási és műtétí díjakat illetőleg, nem kívánunk többet, mint amennyit a m. kir. belügyminiszter az 1900. évi 135000. számú rendeletében vármegyénk területére nézve megállapított.

j) A távolsági pótlékokat kilométerenként oda és vissza legalább 20—20 fillérben, éjjel pedig ennek kétszeresében kívánják megszabni.

Röviden összefoglalva, ezek volnának azok a főbb pontok, melyeket körorvosaink ügyük végleges rendezésénél leendő figyelembevétel végett a törvényhatóságnak jóindulatába ajánlanak.

Magunk részéről ezuttal e kívánságok bírálatába nem bocsájtjuk, csak annyit jegyeztünk meg, hogy a felállított tételek egymásmellette alighanem kivihetetlen akadályokba fog ütközni. Nézetünk szerint a törvény végrehajtásának, hogy annak tödvös következményei, annak tödvös hatása lenne rombolósság, lehetőleg simán és a községek anyagi helyzetének lelkiismeretes elbírálásának szem előtt tartása, tehát semmi jésetre sem a lakosság túlterhelésével kell meg-történnie.

Hogy többet ne mondjunk, nem tartjuk helyesnek Turócszentmártonban egy külön körorvosi, illetve községi orvosi állás, egyáltalán az új körorvosi állások szervezését, mert a turócszentmártoni körhöz tartozó kisebb községek az esetleges új állás szervezésével járó költségeket amugy is igénybe vett anyagi erejükt teljes kizsákmányolása nélkül semmi körülmények közt el nem bírják.

Ami a személyi járandóságok mérvét illeti, azokat a lehetőségig méltányolandóknak tartjuk, mert az orvosi kar nagy felelősséggel járó munkáját, ha eredményeket követelünk, természetesen tisztességesen honorálni is kell.

Egyébként a memorandumra és az abban zsinormértékül felállított tételek részletes elbírálására annak idején még vissza fogunk térni.

(+)

Színészet.

Szabados László mint színigazgató immár harmadizben látogatja meg városunkat. Minden évi működésének végén beszámolásunkban csak jót és szépet mondhatunk róla. — Intelligens, buzgó igazgató, aki teljes tudással törekszik arra, hogy a közönség izlésének megfelelően nyújtson s az mindenkor művészi fokon álljon. Szinte azt mondhatnók, hogy anyagi erejét tetemesen feltumuló apparátussal rendelkezik. A 9 tagu, elsőrendű zenekar bizonyítja legjobban, hogy nem riad vissza a költségektől, ha a közönség igényeinek kielégítéséről van szó. Van három primadonnája is, egyik jobb, mint a másik. Kiváló férfi-szereplői. Jó énekkara. Ruhátára, diszletei a nagy színpadokon is megállanák helyüket. Pedig ez sokat tesz. Emlekezünk csak vissza régi színigazgatókra, akiknél pl. egy-egy katonadarrában a vármegyei hajdu uniformisától a tüzöltő uniformisáig, minden egyenruha megjelent a színpadon. Ilyen eset *Szabados*nál nem fordulhat elő.

Egyszóval, *Szabados* mindent megtesz a közönség érdekében. A közönség — sajnos — minderről nem vesz tudomást s igen gyengén látogatja az előadásokat.

Pedig *Szabados* igazán megérdemelné a közönség legmesszebbmenő támogatását, különösen most, amikor zenekarával olyat nyújt, amit eddig bizony nem élvezhetünk — a jó operettzenét.

*

Első előadásnak *Földes*: „A császár katonái” című drámája került színre. A főszerepben (*Joász*) tökéletes alakítást nyújtott *Madas*, az önmagával elégedetlen, pályáját gyűlölő, teljesen elkeseredett embert állította szeméink elé erős, egységes vonásokban. Keserű humora szinte háborzongató volt. Mellelte kitűnő alakítást nyújtott *Fehér* (Zoltán), aki nemcsak átérezte szerepének minden árnyalatát, de azt hiten vissza is adta. Mindkettőt a közönség zajosan tapsolta. *Bársony* mint Szilassy kapitány talpig becsületos, de szolgálati szabályzatát rabszolgaként teljesítő katoná trágikumát, összeittközését a polgári világgal nagy hatással személyesítette meg. Játéka kifogástalan. *Herczeg*-ről immár csak azt írhatjuk, mint annyiszor, tökéletes volt. Igen kedves volt *Csáki* Szedlacek kis szerepében. *Borsodi* némi több hajlékonysággal egész jól megoldotta volna feladatát. *Szabados* tipikus alakot nyújtott az ezredes szerepében. A többiek: *Krasznai*, *Heltai*, *Bihari* derekasan megállták helyüket. *Kerekes* pedig Keller szerepében szép reményekre jogosító alakítást nyújtott. A rendezés igen jó volt. Kiállítás a kifogástalan.

Boccaccio. Suppé régi jó operettje, bár némileg kurtitva, elsőrendű előadásban került színre. *Vida* Ilonka a címszerepben egy csapásra meghódította a közönséget, mely már tavaly is őszintén elismerte kiváló tehetségét. Tavaly óta éneke, de különösen játéka óriásit haladt. Pajzán jókedve kedvesebből kedvesebb mókákra ragadja. A könnyűvéri író, a pikáns kalandok hőse az ő személyesítésében csupa tűz és vér. Kitűnő partnere volt *Szabados*né, aki ugyszólván szemünk látára fejlődött. Különösen a naivabb szubrett szerepeket adja kitűnően, utánozhatatlan bájjal. Hangja simuló, lágy, énektechnikája fejlett. Vidával énekel

kettőseik művésziön kidolgozottak voltak. Igen kedves volt a kádárné szerepében *Sarkadi* Rózsi. Jelentékeny orgánuma mindjobban csiszolódik, ének tudása fejlődik s játéka mindig kitűnő. *Csáki* Anzál itt mutatta be, bár rövid szerepben, szép tenorját. Igazi lírai tenor. Hangja lágy, modulációra alkalmas s ami fő, tudja is használni hangját. *Madas* és *Herczeg* mókáikkal ébren tartották a jókedvet. *Szelényi* kicsi szerepében is kacagató volt. *Krasznai* eléggé kiaknázta szerepét s tömör barionját kellően juttatta érvényre, játéka is jó volt.

A dollárkirályné. A Királysínház egyik legnagyobb sikerű darabja egyike volt a társulat legjobb producióinak. Az összájáték, az ének, különösen a karok és a zenekar kifogástalanul működtek, amiért külön elismerés illelt *Palotay* karmestert, aki az éppen nem könnyű operettet betanította. A három női főszereplő: *Vida* (Gladys), *Szabados*né (Olga) és *Sarkadi* (Daisy) oly együttes, amely bármely nagy színpadon fényesen megállaná helyét. Ki kell emelnünk *Vida* Ilonka remek toalettjeit, amelyek a fővárosi szabóművészet remekei. Külön fejezetet kellene *Szelényi* Emiliának szentelnünk. Jóízű humora, nevetető tréfái, pompás maszkjai, rutinos játéka a közönséget állandó nevetésben tartja s a közönség már annyira kedveli, hogy megjelenésére is mindenkin erőtt vesz a jókedv és nevetés. Határozottan kifogástalan kómika és mindig tudja szerepét, amit egynehányról nem lehet elmondani. *Csáki* itt mutatkozott be először reaszabott szerepben, az operett bonvivant szerepében. Játéka diszkrét, elegáns volt, éneke kellemes s különösen a lírai részekben megkapó. *Madas* igen elegáns játszotta Schlick bárót s sok jóízű humort vegyített játékába. Oly sokoldaluan mutatkozik be s minden szerepében oly jó, hogy nem is tudjuk, minek minősítsük. *Herczeg* legnagyobb érdeme, hogy minden szerepében tud egy új vonást belevinni. Játéka mindenkor tökéletes s éneke precíz, soha ki nem zökken. Úgyes volt *Krasznai* is.

A Helgye-asszony ról igazán nincs mondani valónk. Amilyen a darab, olyan volt az előadás is. De ilyet többet nem kértünk.

Hétfő színr került a jó öreg *Madarász* ismert fülbemászó melódiájával, az előadás mintaszert volt. *Vida* rendkívül elegáns fejedelmő volt s néhány dalát meg kellett ismételnie. *Szabados*né elemében volt. Bájos Postás Milkát alakított s vidám jókedvvel csatogta el szép dalait, amelyeknek nagy részét szintén meg kellett ismételnie, *Szelényi*, *Szabados* és *Madas* közveszélyesen kómikusak voltak. A többiek jól játszottak.

A bálkirályné-ben *Vida* ennyivalóan pajzán volt. Éneke, játéka csupa élet, ugyszólván minden szavát taps kísérte. *Csáki* minden szerepével szimpatikusabb lesz. Igen jó színész, ment minden vidéki rosszízűkedéstől. Nagyobb szerepét igen jól oldotta meg *P. Nagy* Linda. Kedvesen játszott *Sarkadi* és *Borsodi*. *Fehér* megint egy nekivaló epizódszerephez jutott, amelyekből ő mindig sokat tud csinálni. *Madas* dadogója kabinetalakítás volt. *Krasznai* truccolt, ugylátszik. Ha valami baja van, intézze el színpadon kívül, mert a színpadon dacolni a közönséggel sértő izléstelenység.

Bernát, *Heltai* Jenő bohóság. A közönséget a kitűnő tréfák szűnni nem akaró tapsra

ragadták. A szereplők egytől-egyig kitűnő uujítottak.

Bús özevgy. Nyári darab. Ezzel mindent megmondunk. Igazán kár, hogy a derék gárda erre a hihetetlen ostobaságra ily pompásan készült el. *Sarkadi, Szelényi, Herczeg, Madas* oly remek alakítást nyújtottak, amelyet igazán sajnálunk ettől a darabtól. Kitűnően megfeleleltek: *Csáki, Bávosny, Kerekes, Erasznai, Bihari, Halász, Fehér, Borsodi, Csákiné, Palásti, Bérczi.*

Heti műsor: Vasárnap, 12-én „Paraszt-kisasszony“, népszínmű. Hétfőn, 13-án, *Herczeg* Vilmos jutalomjátékául itt először „A szabad-körművesek“, bohózatjátadás. Kedden, 14-én itt először „Az iglói diákok“, diáktörténet. Szerdán, 15-én „A kis trafikoseány“, énekes vígjáték. Csütörtökön, 16-án utolsó előadás, mely egyuttal *Madas* Pistának, a szintársulat kiváló komikusának jutalomjátéka lesz, színr kerül a „Charley néneje“ című, kitűnő angol bohózat. — Mint értesítettük, a jutalmazandót ez alkalommal barátai és tisztelői kellemes meglepetésben fogják részesíteni.

H I R E K.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja e hó 4-én *dr. Androvich* Sándor tótrónai körösvit, az Országos Orvosszövetség igazgató tanácsának a tagját és a községi és körösvit osztály alelnökét *tb. járásorossá* nevezte ki.

Központi választmányi ülés. A törvényhatóság bizottság központi választmánya, a képviselőválasztók 1909. évi névjegyzékének kiigazítása ellen beadott felelevezések elbírálása tárgyában a folyó hó 13-án délután 3 órakor a vármegye alispánjának elnöklété alatt ülést tart.

A. F. M. K. E. ajándéka. A Felvidéi Magyar Közművelődési Egyesület a ruttkai „Polgári Társasok“ könyvtára részére 24 értékes és tudományos könyvet ajándékozott.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Bárdos* Ádám állami polgári iskolai tanárt Nyitra vármegyébe segédtanfelügyelővé nevezte ki. *Bárdos* Ádám évekig működött városunkban s itt mindenki szeretetét és tiszteletét vívta ki magának s így a kinevezés híre bizomnyal széles körben jóleső örömet kelt.

Házasság. *Telléry* Gyula, a „Szepesi Lapok“ szerkesztője és kiadótulajdonosa a folyó hó 6-án vezette oltárhoz *Haltenberger* Malvin kisasszonyt, idősb *Haltenberger* Rezső szövőgyáros leányát Iglón. Gratulálunk!

Utóállítás. A trenseni hadkiegészítő parancsnokság sorozóbizottsága a folyó hó 7-én tartotta meg vármegyénk területén a szokásos pótsorozást. Ez alkalommal számos Amerikából visszavándorolt hadköteles került a bizottság elé.

Halálozás. *Gáffor* Dezső szolgabírótól súlyos csapás érte a folyó hó 5-én. Édesatyja, *Gáffor* Károly m. kir. postamester, hosszu és nehéz szenvedés után elhunyt Pozsonyszentgyörgyön. Temetése a folyó hó 7-én történt az elhunyt ismerőseinek és jóbarátainak meleg részvétele mellett. A gyászoló család a következő értesítést adta ki a gyászbesetről: Fájdalomtól lesújtva, szomorodott szívvel jelentjük összes rokonainknak s részvételt viselő ismerőseinknek, hogy a felejthetetlen jó férj,

atyja, illetve nagyatyja és após: *Gáffor* Károly de Paar, m. kir. postamester, 1908. július hó 5-én, életének 57-dik évében, nehéz szenvedés után elhunyt. A boldogult hült teteme folyó hó 7-én délután 4 órakor tétetett a szentgyörgyi evang. hitv. temetőben örök nyugalomra.

Nyári mulatság. A ruttkai „Polgári Társasok“ f. hó 19-én a Ksod. vasut tulajdonát képező ligetben nyári mulatságot rendez. A zenét a ruttkai főműhelyi zenekar és a cigányzenekar szolgáltatták. Belépő díj 60 fill.

Kitiltott tót lapok becsempészése. *Gróf Andrássy* Gyula belügyminiszter a mult évben több amerikai pánszláv lapot tiltott ki az ország területéről államelles igazgatás miatt. Bár a postahivatalok a legéberebb körültekintéssel vigyáztak arra, hogy a tilalmat ki ne jászák, mégis rájöttek arra, hogy a kitiltott lapokat folyton becsempészik a felvidéki tót nép közé. A rózsahegy postahivatal csak a minap jött rá, hogy az „Amerikansko Slovenski Noviny“ című veszedelmes pánszláv lap ugy jászka ki a miniszter tilalmát, hogy lappellányait egy hazafas irányu tót lapba teszi. Összevásárolja a régebbi időben megjelent lapok számait és azokba csomagolva küldi el saját lappellányait. E megtevesztés idáig sikerült is, a pozsonyi postaigazgatóság azonban gondoskodni fog arról, hogy e fufang eredménytelen maradjon.

Erzsébet királyné ő Felsőegének gyászos elhunytá alkalmával a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy a megdicsőült királyné halála napjának, szeptember 10-ének örök emlékezetéül minden évben egy kereskedő és egy iparos szorult anyagi viszonyok közt élő özvegyének, illetve árváinak egyszer s mindenkorai segélyképen 100—100 koronát adományoz. A határozat értelmében ezen segélyadományra a folyó évben oly özvegyek, illetve árvák tarthatnak igényt, a kiknek férje, illetve apja Turóc megyében birt illetékességgel s ugyancsak ezen megye területén folytatott kereskedést vagy ipart. Felhívjuk mindazokat, akik ezen segélyadományt elnyerni óhajják, hogy igényjogosultságukat feltüntető kérvényüket legkésőbb f. évi július 31-éig ezen kamarához terjesszék be. Az igényjogosultakra vonatkozólag a kérvényben felsorolt adatok a folyomódó mostani lakhelyére nézve illetékes helyhatóság által igazolandók.

Felhívás. Egyik olvasónk ezúton értesíti a közönséget, hogy akinék kalapját a mult héten a helybeli m. kir. adóhivatalnál tévedésből elcseserte, most kalapját ugyancsak a m. kir. adóhivatalnál árveheti.

Tyunktolvajok. *Haas* Ignác pribóci lakos az ottani csendőrségnél jelentést tett, hogy az udvaron lévő háromfiakak valaki rendesen désmálja. A jelentés alapján a csendőrség a tetteseket *Ferjencsik* Anna és *Szmrcecsk* Mária személyében kikutatta, az esetet pedig a kir. járásbírósnak feljelentette.

Jegyesek albuma. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesítést szerzett arról, hogy a „Jegyesek Albuma“ című vállalat az említett album számára gyűjtött hirdetéséknél az ország több városában visszért a kereskedők és iparosok bizalmával. Erre a kamara azzal hívja fel kerlitéle kereskedőinek és iparosainak figyelmét, hogy az említett vállalat működésére nézve bővebb felvilágosítást a kamara titkári hivatalában kaphatnak.

A kivándorlás. A vármegyénk területén a mult évi rendkívül nagy számban történt kivándorláshoz képest a folyó évi kivándorlás elenyész csekély. Mig tavaly az első félévben 634 külföldre szóló utlevél állított ki, addig ezidén június hó végével csak 154 utlevelet adott ki az alispáni hivatal, melynek nagyobb része Oroszországra szolt.

Svebla János jóhírű turóczenzentróni kárpitos és butorraktáros nemcsak valódi mahagioni hálószoza és pallisander ebédő stb. butorrakból dusan felszerelt raktáráról nevezte, hanem arról is, hogy tetemetkezési vállalata az egész Felvidéken verseny nélkül áll, mert egész tetemetések a legújányosabban és a gyzsának megfelelő diszes kivitelben csak nála rendelhetőek meg.

Munkásszerezésétlenség. *Weber* Géza, a turáni fűrésztelep munkása, egy beiszaposodott kazán esőtisztításán fáradozott, miközben jobb lábszárán, a jobb- és balkar alsó felén súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlentl járt munkást otthon ápolják.

Barakot, ringlót, szilvát, körtét, almát, dinnyét és másféle gyümölcsöket. Ugorkát, zöldbabot, paradicsomot, zöld kukoricát, gyökeret, répát stb. zöldséget. Nagyban és kicsiben olesón szállit; Gyümölcs és zöldség kivitel Eger, posta fiok 11. Tessék árjegyzéket kérni.

Verekedő cigányok. Nagy esődületet okozott a mult hét folyamán Ruttkán egy csapat részeg cigány. Valamely pálinkás butikban berugtak s a főtéren verekedni kezdtek. Verekedés közben *Laczkó* György és *Goral* Mária súlyosan megsérültek. A véres verekedésnek csak a helyszínen megjelent csendőrök vetettek véget. A cigányok közül többet letartóztatnak.

A Garvens-szivattyúk rendkívül olesók és csakis elsőrendű minőségűek. Ismételten ajánljuk tisztelt olvasóinknak, hogy határozottan *Garvens-szivattyút* kell kérni mindenütt. A *Garvens-gyár* Wien, XX/2., árjegyzéket ingyen és bármilyen küld.

Osztályorsjegyet vásároljunk *Bogdány* S. bankházában, Budapest, Károly-körui 20. sz., mert *Bogdány* szerencsése páratlan.

Pályázat ösztöndíjra. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara évi 250 koronás ösztöndíjat adományoz egy oly törekvő és vagyontalan ifju részére, aki a budapesti keleti kereskedelmi akadémiát szándékozik elvégezni. Ezen ösztöndíj elnyeréseért mindazon ifjak pályázhatnak, akik a) magyar honpolgárok és a kamara kerlitében, u. m. Pozsony sz. kir. városban, Nyitra, Pozsony, Trenesen és Turóc vármegyékben bírnak illetőséggel; b) a szóban levő akadémiába való felvételre megfelelő minősítéssel bírnak; c) és végül akik jó erkölcsi magaviselettek, tanulmányi előmenetelükben kiváló szorgalmat tanúsítottak és annyira vagyontalanok, hogy segély nélkül nem végezhetik tanulmányaikat. Egyenlő minősítést pályázók közül olyanok fognak előnyben részesítettetni, kik a pozsonyi felső kereskedelmi iskolát végeztek. A pályázni szándékozó felhivatnak, hogy a kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb folyó évi július hó 31-éig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál nyújtsák be. Megjegyzendő, hogy az ösztöndíjban részesülő ifju az ösztöndíjat a budapesti keleti kereskedelmi akadémia két éves tanfolyamának teljes bevégeztéig megtarthatja, köteles

azóban minden felév végével előmeneteléről hiteles iskolai bizonyítvány előterjesztése mellett beszámolni. Abban az esetben, ha az ösztöndíjas előmenetele, avagy erkölcsi magaviselete meg nem felel, az ösztöndíj megvonható.

A magyar férfi-dalokör nyári mulatsága e hó 12-én, ma vasárnap délután tartatik meg a Sztránya nevű erdőrezsben.

A liment. Capsiol comp., a Horgony-Pain-Expeller igaz, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, osztnál síb.-nél a Limentetel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkór, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altestnek Limenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredményvel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legelőbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Limentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti útveget elfogadni.

A Krieger-féle tokaji china vasbor vérszegénység, étvágytalanság, idegesesség gyógyítására a legkitűnőbb készítmény. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis úveg 3 korona 20 fillér. Postán küldi a „Korona gyógyszerár”, Budapest, Kálvin-tér.

A fogak tisztáltságból származó minden bajokat megelőzhetünk e háromáru fogkefével, mely kényszerít bennünket, hogy mind a három fogfelületet egyaránt, egyformán és alaposan keféljük és így kényszerít arra is, hogy mindenütt, különösen a hátsó fogak belfelületéről, eltávolítsuk a rothadó élelmiszeranyagokat és az azokon tenyésző bakteriumokat. Az áru széklődése fel, egész vagy több tucatonként, papirdobozban eszközöltetik. Próbamintak darabonként is kaphatók a rendes ár: 1:50 korona beklődése mellett dr. Jakobovics Mórnál Znióvárálján és minden gyógyszerárban.

Kitűnő anyagokból készült
olcsó
sírkövek
kaphatók
STEINER LAJOS
árúgyűnkségében
Turócszentmárton.
Javítások és el-
évelt sírköve-
kötő kijavítanak.
Levélbeli meg-
hívásra jövek!

ISKOLAI ÜGYEK.

Értesítés. Az eperjesi jogakadémián az 1908—1909. tanév 1-6. felére a beiratások 1908. szeptember 1-től 12-ig eszközöndök; az előadások szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szeptember 13—15. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. Akik jogi

tanulmányait csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt, akik pedig az egyeteméről, vagy más jogakadémiáról lépnek át, azok csupán eddigi leckekönyvüket tartoznak a beiratkozásnál felmutatni. Azok az egyéves önkéntesek, akik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szept. hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szept. 1-től 15-ig terjed. A félévi tandíj 50 kor. Evangélikus lelkészek, tanárok és tanítók fiaí — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részeshelhetnek a Collegium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt táptézet kedvezményeiben; ebéd és vacsoráért az első félévben szept. 1-től december végéig 60 korona, csak ebédért 34 kor. fizetendő. Joghallgatók havonként is beiratkozhatnak. Az arra érdeemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsnak tandíjmentességre táptézeti-díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására. A jogakadémiai ifjúsági, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére áll. A szünetidőben mindenmü felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakadémia igazgatósága.

Pályázat tanulmányi ösztöndíjakra. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a jövő tanévben is több tanulmányi ösztöndíjat fog nyújtani olyan törekvő és vagyontalan ifjaknak, akik a pozsonyi állami vas és fémipari szakiskolát látogatják avagy abba belépni szándékoznak. Ezen ösztöndíjak elnyeréséért, amelyeknek összegét a kamara az illető pályázók anyagi viszonyaihoz képest fogja megállapítani, mindazon ifjak pályázhatnak, akik: magyar honpolgárok és a kamara kerületében u. m. Pozsony sz. k. városban, Nyitra, Pozsony, Trencsén és Turóc vármegyékben bírnak illetőséggel, a szóban forgó szakiskolát már látogatják, avagy az abba való felvételre megfelelő minősítéssel bírnak. A pályázni szándékozók felhívhatnak, hogy a kellő okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket legkésőbb f. évi július hó 31-éig a pozsonyi kereskedelmi és iparkamaránál nyújtsák be. A felvételi feltételeket magában foglaló „tájékoztató” ugy az említett szakiskola igazgatóságánál, valamint a kamaránál beszerezhető.

A körműbányán áll. főreáliskolával kapcsolt alumneumban — ahol a tanulók élelmezhetnek, ebédet és vacsorát kapnak — a jövő 1908/9. tanévben következő kedvezményes helyek lesznek betöltendők: a) ingyenes: kettő, b) évi negyven korona díjjal: kettő, c) évi hatvan korona díjjal: kettő, d) évi nyolcvan korona díjjal: husz, e) évi száz korona díjjal: harminc, f) az egész évi száznegyven koronát fizetők száma nincsen kikötve. Felvételik minden jó magaviseletű tanuló, aki emellett minden tantárgyból legalább „elégséges” általános osztályzatú bizonyítványt képes felmutatni. Az Alumneumban felvétélre folyamodók tartozik a „körműbányai Alumneum-egyesület igazgatóságának” címzett, a mult tanévi iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen kérvényt legkésőbb f. é. augusztus hó elsejéig Körműbányára bérmentve beklüdteni.

KÖZGAZDASÁG.

Tömögáruknak vasuti szállítása. Az összes várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a f. é. szeptember havában tartandó katonai nagy hadgyakorlatokon részvevő csapatok elszállítása vasutaink teljesítőképességét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy a kocsiállomány lényeges gyarapodása dacára is számloniok kell a bekövetkezendő kocsihiánnyal. Erre való tekintettel a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara fölhívja kéréltle nagyobb kereskedelmi és ipari vállalatit, hogy a résztüklő elszállítandó s szállítási időhöz nem kötött tömögáru (épület- és tuzifa, szén, só, érc, kő stb.) zömét még a nyár folyamán, minden esetre azonban az erősebb ősi forgalom bekövetkezése előtt, folyó évi szeptember hó közepéig szállítsák el.

Szerkesztői üzenetek.

V. Gy. Suttó. A mult héten elkésve kaptuk. Mai számunkban eleget tettünk kérésének. — Költi Rezső, Znióvárálja. Sajnálatomra a beklüdtő dolgozatot nem közölhetem. — B. F. Budapest. Lehetetlen? Már munkához is fogtam s valószínűleg augusztus végéig készen leszek vele.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóci Ferencné.

KALOGÉN
BRAZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ *

Csak az ily cégátbálval jelzett üzletekben lesznek eredeti SINGER-féle varrógépek elárusítva!

Figyelem! A másból vett, „Singer varrógép” utánzata csak az eredeti SINGER-féle varrógépnek!

SINGER Co. varrógép r.t.
Turócszentmárton, Fő-utca 138.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsiol comp., a Horgony-Pain-Expeller

potéka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, osztnál és meghűléseknel, bedörzsölésképpen használva.

Figyelemtetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan útveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára úvegben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi szétklüdes.

Turócvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Znióvárálján — és Toperczer Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

391/1908. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a turócszentmártoni kir. járásbíróóság 1907. évi V206/6. számú végzése következtében Dr. Hilmez István ügyvéd által képviselt Drozd Ferenc znióváraljai lakos javára Stancel György blatnicai lakos ellen 125 rub. 75 kop. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 618 koronára becsült szobabutor, 2 pejló hámmal, 1 riska tinó, 2 szekér, 1 gabonatisztító gép, 1 szecska-vágó gép, 1 kis hordó, 3 teknő, 4 szekérlánc, 1 vaseke, 2 borona, 22 szálfaból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek turócszentmártoni kir. bíróságnak V206/7. 1907. számú végzése folytán 125 rub. 75 kop. tőkekövetelés, ennek 1388. évi augusztus hó 29 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 166 kor. 5 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Stancel Györgynél Blatnicán leendő eszközzésére 1908. évi július hó 28. napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Turócszentmártonban, 1908. évi július hó 10 napján.

Záthureczky Jenő
járásbíróági végrehajtó.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavait tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

GOLDNER ÁRPÁD női divatterme Turócszentmárton.

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek b. tudomására hozni, hogy Turócszentmártonban, **Lang Lajos** tanító ur házában

női divattermet

nyitottam. — Ugy a főváros, mint a külföld első divattermeiben szerzett sok évi tapasztalataim arra képesítenek, hogy úgy az angol mint, a francia legújabb divat szerint, kifogástalan szabásu ruhákat készíthessek.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a legmagasabb igényeket is teljes meglegedésre kielégítem.

Nagybecsü pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Goldner Árpád.

Fényképezési gépek és az összes kellékek

kitűnő minőségben
és olcsó áron

Moskóczi Ferenczné

könyvkereskedésében
Turócszentmártonban

kaphatók.

Wix Miksa

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

Ferret-Branka,
Whisky, cognac,
pezsgő, borok,
likőrök stb. stb.
nagy raktára.

Üvegezési vállalat!

Kőbányai sör!

Porcellán és üvegtáru!

NOXIN

A LEGJOBB
CIPO-
KRÉM

A szabadalm.
KULCSOSAL

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

Hirdetéseket

felvez a kiadóhivatal.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése

Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi
borok, likőrök és rumok.
Mindenféle déli gyümölcsök.

KÖHÖGÉS.

A ki

egészségét szereti meg is óvja. 5245
hit. bizonylat tanuskodik arról, hogy

a KAISER-féle

mellkaramella 3 fenyővel kitűnő
hatású, orvosilag kipróbálva. Kö-
högés, rekedtség, katarus,
enyétkasodás, gégekatarrus,
hörg- és gőrsushurt esetén.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz
80 fillér. Kapható Burda János
özvegyénél Szucsányban.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőz-
mosó gyárainak képvisellete:

Reisz Lipótnál, Turócszentmárton.

Nagy választék női kalapokban.

Pénztartalék! Készletbiztonság! Saját érdekekben hírhedten kiszorítóg... LEOPOLD GYULA... Hirdetési irókönyv által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 asztal... Készletbiztonság!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegységek ingyen és bérmentve.

TYUKSZENHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sősorszész az

ERŐ SŐSBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 80 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyészeti és köz-
művelési laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcskonzervek,
szőlő, szőlők, gomba-, hü- és fűszel-
konzervek, sárga borovicskák,
— legkiválóbb minőségben szállít —
előkelőbb fűszerekkel kiegészítve is

BÉLHURUT

(hasmenés), gőmörögésre legjobban
szere a BARTA-féle fakete áfonya-
gyógybőr, kapható győgyterápiá-
nál. 5 üveget 8 K-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Borsod-Abaúj). — Kérjen árjegyséket!

VÉRZÉGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESLEG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kia Öveg Ára 8-20 kor. Nagy Öveg 6 kor. Kapható győgyterápiáiban
Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvária-ter.

PLATSCHEK VILMOS

ellismert legolcsóbb, legújabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

fényképezési és festészeti műtermében

NYVOLI

BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészes
kiutaliban fényképezőgépek, anarall-
és olajfestmények. Másolások seligeme,
brósonyra, fára, elefantcsontira stb. Gross, fűgöplék, tü stb.,
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sít-
kévekre stb. Mirel köldjék ingyen és bérmentve árjegyséket!

DIGESTOL GLÜCK

legelőkelőbb
emesztőipar

Boboza 2 kor.

Postai szállításért „FERER GALAMB” győgyosztály
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Hápháló minden győgyterápiában és drogériában

Meglepió haladás!

FICHTENIN

legkiválóbb, szabadalmilag védett ezer, mely mindmáigja kő-
get a lakásban ép egy, mint mindennemű hevengés, ves-
és tevételet és egyéb kort- és valaményben károsító alkál-
kákat az azok petéit azonnal megöli.

Legnagyobb hatású védőeszer szunyoq és darús ellenében.
Használati utasítás szeriel való eljárás mellett biztosítja
a feltétlen eredményt.

Vesztérlépviselet Magyarorszáq részében!

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 23-91

BOGDANY

szerecsnéje paratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

fovárosi sorsjegyiroda r. t. - na
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt biztosan hat.
Tétele K 1-20
Dr. KOVÁCS győgytára
Budapest, Gyár-utca 17.
„Toilet-útkör” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden győgyterápiában és drogériában kapható.

Fővá-
tar BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Rákóczi-
utca 2.
Ingeny postai szállítás 3 doboz rendelésnél

PARIS

Szálloda: Gimon Pál

Budapest, VII., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 2-20 K-ól feljebb, kábel-
szel és villanyvilágítással egytt. Fürdő-
szobák kávéháza, otterom. Világos vasár-
napok helyett az órára pályázatok és
hatók fel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapestben?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptizal rendelő-intézet

ittél betegségeiben
ezenfőké az amár

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmekáru elsőrangú és az egész
világban el vannak terjedve.

Első és legnagyobb
molykár ellen védő részv. áru